

eP Panorama ECONOMIA

Efectes d'un escàndol judicial

RICARD CUGAT

►► Jordi Giró es dirigeix al públic durant la concentració d'ahir davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per protestar per la decisió del Suprem sobre el tribut de les hipoteques.

Sánchez diu a la banca que la llei s'ajusta a la preocupació social

El president utilitza els arguments del Suprem per carregar als bancs el tribut hipotecari

Els sindicats consideren «insuficient» el decret i reclamen al carrer la retroactivitat

SALVADOR SABRIÀ // GABRIEL UBIETO
BARCELONA

El president del Govern, Pedro Sánchez, va treure pit ahir davant dels banquers per justificar el canvi legal aprovat per l'Executiu que obligarà la banca a pagar el tribut d'actes jurídics documentades (AJD) en la concessió de les hipoteques. Sánchez va utilitzar pràcticament el mateix argument que va esgrimir el president de la sala tercera del Tribunal Suprem, Luis María Díez-Picazo, «la repercussió econòmica i social», per convocar el ple que va rectificar el primer canvi de doctrina que va atribuir als prestadors (els bancs) el pagament de l'impost més gran que grava la constitució d'una hipoteca i el va reatribuir als clients.

En una intervenció al Foro Ibero-americana que es va celebrar ahir a Madrid, davant d'un auditori en què eren presents el conseller delegat del Banco Santander, José Antonio Álva-

les exempcions

De les esglésies als partits

El ministre de Foment, José Luis Ábalos, va defensar ahir que les entitats declarades d'utilitat pública, com partits polítics o l'Església, alliberin la banca de l'impost hipotecari en els préstecs que els concedeix «perquè no són iguals als qui busquen un lucre». Ábalos va considerar que no es tracta d'un privilegi «perquè tractar per igual als que no són iguals sí que és una clara desigualtat».

El ministre va realitzar aquest comentari en relació amb les exempcions que incorpora la llei que regula l'impost d'actes jurídics documentats. De fet, es tracta d'exempcions que ja figuraven en la normativa abans de ser modifi-

cada i quan el subjecte passiu de l'impost era el prestatari (el client).

Les entitats i organismes que alliberen el banc del pagament són l'Estat i les administracions públiques territorials i els seus establiments de beneficència, cultura, Seguretat Social, docent o amb finalitats científiques. També n'estan

Entitats com la Creu Roja, l'ONCE, l'Estat i les oenagés continuaran sense tributar

exemptes les entitats sense finalitats lucratives, com ara les oenagés. També s'hi inclouen les caixes d'estalvis i les fundacions bancàries en relació amb les adquisicions destinades directament a la seva obra social. L'Església catòlica i altres esglésies, confessions i comunitats religioses que tinguin subscrits acords de cooperació amb l'Estat es beneficiaran també de l'exempció de pagar l'impost. S'inclouen entre els beneficiats per la dispensa fiscal els partits polítics amb representació parlamentària, l'Institut d'Espanya i les reals acadèmies integrades que s'hi integren, la Creu Roja Espanyola i l'ONCE.

rez, i el president de la Fundació Bancària La Caixa, Isidre Fainé, Pedro Sánchez va afirmar que a un Estat de dret com Espanya, «les decisions judicials s'acaten, agradin o no agradin», però el Govern i el Parlament també poden «canviar lleis d'acord amb les preocupacions socials».

Amb aquesta apel·lació a l'adaptació a les necessitats de la societat, Sánchez va justificar l'aprovació del real decret que farà que a partir d'avui el subjecte passiu de l'impost hipotecari sigui la banca. I va recalcar també el nou mantra del Govern: «La democràcia també és que no paguin sempre els mateixos».

El Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) va publicar ahir el real decret que modifica la llei de l'impost d'actes jurídics documentats, que atribueix a la banca la seva tributació, i que modifica també l'impost de societats per impedir que la banca es redueixi com a despesa aquest AJD. D'aquesta manera, el Govern s'asse-

gura que el canvi de subjecte passiu tindrà un efecte nul per a les arques públiques i que el que abans ingressava a càrrec dels clients, ara ho farà a compte dels prestadors.

Però aquest canvi legal ha deixat insatisfeta una part de la societat a la qual apel·lava Sánchez davant dels banquers pel fet que no té efectes retroactius i que, d'entrada, farà molt més difícil (o gairebé impossible sense anar als tribunals) poder recuperar el que van pagar d'AJD que ja tenen una hipoteca.

PROTESTES A TOT EL PAÍS // Després del dictamen en favor de la banca, els actors socials han sortit al carrer per expressar el seu rebuig. A les concentracions convocades avui davant les seus del poder judicial al llarg de tota la geografia espanyola li van escalfar l'ambient diverses protestes celebrades ahir. A Barcelona, sindicats, organitzacions cíviques i de defensa dels drets dels consumidors van clamar contra una decisió que consideren «injusta» i

Pel líder d'UGT, Pepe Álvarez, la decisió «**demostra que el poder judicial no és tan independent**»

«contrària als interessos de la majoria de la població».

CCOO, la UGT, Òmnium Cultural, la Taula del Tercer Sector i Facua, entre altres organitzacions, es van manifestar ahir a la tarda al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en una protesta que va aglutinar unes 200 persones. «La decisió del Tribunal Suprem demostra que el poder judicial no és tan independent», va declarar el secretari general de la UGT a nivell estatal, Josep Maria Álvarez. També va carregar contra el posterior decret de Pedro Sánchez per «insuficient», ja que considera que hauria de tenir un efecte retroactiu.

Les entitats van manifestar que la decisió del Suprem suposa un «retrocés democràtic», en paraules de la portaveu de la PAH, Lucía Delgado. «És una mostra que els poders de l'Estat han abdicat de les seves responsabilitats», va opinar per la seva part el secretari general de CCOO de Catalunya, Javier Pacheco. «La justícia ha de renovar-se, si no, posem en risc la democràcia», va afegir el líder veïnal Jordi Giró. ≡

► Ernest Maragall, Elsa Artadi i Quim Torra conversen durant el ple del Parlament d'ahir.

El Govern denunciarà Lesmes per les hipoteques

► **L'Executiu català demanarà que la fiscalia investigui el president del Suprem**

JÚLIA REGUÉ
BARCELONA

Nova maniobra del Govern per esquarterar la credibilitat del Tribunal Suprem (TS) aprofitant l'airejada controvèrsia que suscita el seu canvi de criteri sobre l'impost d'actes jurídics documentats jurídiques documentades (AJD) de les hipoteques. La portaveu de l'Executiu català, Elsa Artadi, va anunciar ahir que acudirà a la Fiscalia General de l'Estat perquè investigui si el president del Suprem i del Consell General del Poder Judicial, Carlos Lesmes, i el president de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, Luis María Díez-Picazo, van incórrer en algun delictes al revisar la sentència que afavoria el client i que va acabar sent modificada en una trobada extraordinària per beneficiar la banca.

En declaracions als periodistes als passadissos del Parlament, Artadi va assenyalar que, segons el seu

► **Artadi assegura que ha «violat lleis» al desdir-se d'una «sentència ferma»**

parer, aquests magistrats «van violar les lleis pròpies del funcionament del TS» al desdir-se d'una «sentència ferma». Preguntada pels delictes que presumptament els atribueix, va evitar tipificar-los en el Codi Penal i va afirmar que detecta irregularitats «en com s'han produït els debats», a més de «possibles interessos particulars».

«La fiscalia ha de garantir que hi hagi un control sobre tots els òrgans de poder de l'Estat i exercir la seva tutela i la seva obligació d'investigar aquests actes», va justificar Artadi.

REVISIÓ PRÈVIA // Fonts del Govern asseguren que el seu equip jurídic va revisar prèviament la viabilitat d'aquesta denúncia i que es van acabar decidint per portar el cas davant de la fiscalia conscients del qual acudir directament al tribunal al qual pertanyen els magistrats que busquen acusar generava més complexitat. La denúncia s'aprovarà aquest

dimarts que ve, 13 de novembre, en la reunió del consell executiu i es portarà al ministeri públic.

«La injustícia espanyola és una amenaça contra la democràcia i l'Estat de dret», va clamar la consellera, que va enumerar alguns dels casos en els quals considera que això ha quedat patent, com els escrits de qualificació de la fiscalia i l'Advocacia de l'Estat a la cúpula del procés, la resolució del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) que considera que Arnaldo Otegi no va tenir un «judici just» i la «violació de les directives europees» per part de la vicepresidenta del Govern, Carmen Calvo, quan va afirmar que els presos preventius havien «comès delictes».

El president Quim Torra ja va reclamar la dimissió de Lesmes en la seva intervenció al ple del Parlament dimecres passat. Va argumentar que la polèmica pel canvi de criteri en l'impost de les hipoteques s'endinsava en el «desprestigi» de la justícia espanyola i va aprofitar la tempesta per exigir una «rectificació» en els escrits de qualificació provisional contra la cúpula del procés: «Són a temps de rectificar. Quan convé fer-ho amb els bancs saben fer-ho», va emfatitzar. ≡

Anàlisi

Olga
Grau
DIRECTORA ADJUNTA

Indefensos davant el banc

Deu anys després de l'inici de la crisi financera, Espanya encara no disposa d'un organisme poderós que defensés els consumidors dels potencials abusos dels bancs. Teòricament, la responsabilitat descansa sobre el Banc d'Espanya. Però a la pràctica, la institució que s'encarrega de la supervisió de les entitats financeres recull les reclamacions, en respon a menys d'un terç a l'any i el dictamen que emet no és vinculant. De manera que el Banc d'Espanya li pot dir a una entitat que el client té la raó i aquesta entitat pot perfectament fer cas omís i derivar el conflicte als tribunals.

El sistema és pervers d'origen, perquè no se li pot demanar al que s'encarrega de vigilar la solvència de la banca que vetlli pels consumidors. Es tracta d'interessos contraposats. Si el Banc d'Espanya anticipa que una mesura de protecció als consumidors pot danyar la solvència d'un banc, posem l'hipotètic exemple de la devolució de l'impost d'actes jurídics documentats (AJD) amb retroactivitat, ¿què decidirà?

En segon lloc, el sistema no serveix de res si els dictàmens no són d'obligat compliment. I és en aquest punt en què pot flaquejar la futura Autoritat Independent de Protecció del Client de Productes Financers que ha anunciat el Govern de **Pedro Sánchez**. La ministra d'Economia, **Nadia Calviño**, encara no ha decidit si es dotarà d'aquests poders a l'organisme i tampoc ha aclarit si el fusionarà amb la CNMV per agrupar en un sol ens la defensa dels consumidors de tota mena de productes financers, cosa que seria el més lògic.

La futura autoritat neix amb molt retard i amb forceps després de l'escàndol generat per les hipoteques. Als Estats Units no va passar ni un any des que va créixer la crisi fins que es va posar en marxa l'Agència de Protecció del Consumidor Financer (CFPB en les seves sigles en anglès) el 2010. Els *lobbies* dels bancs van gastar milions de dòlars per intentar frenar l'ofensiva de **Barack Obama**, però van fracassar. Una lliçó de la qual ha de prendre nota **Calviño**. ≡